

**Sanāksmes ar iebildumu sniedzējiem par makšķerēšanas, vēžošanas un zemūdens
medību noteikumu projektu**
PROTOKOLS

Rīgā

2015.gada 23.aprīlī

Nr. Nr.4.1-30e/2/2015

Sēdes norises vieta: Zemkopības ministrija, Republikas laukums 2, 315.telpa.

Sēdes norises laiks: no plkst.10:00 līdz plkst.13:15

Sēdi vada: **Normunds Riekstiņš** – Zemkopības ministrijas Zivsaimniecības departamenta (turpmāk – ZM ZD) direktors.

Darba kārtība:

Iepazīstināt ar ZM sagatavoto izziņu par saņemtajiem iebildumiem par Makšķerēšanas, vēžošanas un zemūdens medību noteikumu projektu (turpmāk – MVZMN).

Sēdē piedalās:

Dagnis Straubergs – Salacgrīvas novada domes priekšsēdētājs, biedrības “Latvijas Pašvaldību savienība” (turpmāk – LPS) pārstāvis, Latvijas iekšējo un jūras piekrastes ūdeņu ilgtspējīgas izmantošanas un pārvaldības konsultatīvās padomes (turpmāk – Padome) priekšsēdētājs;

Normunds Riekstiņš – ZM ZD direktors, Padomes sekretariāta vadītājs;

Jānis Lagūns – ZM ZD direktora vietnieks, Padomes loceklis;

Gunta Ozoliņa – ZM ZD Zvejas pārvaldības un zivju resursu nodaļas vecākā referente;

Raimonds Indrāns – Burtnieku novada pašvaldības priekšsēdētāja vietnieks, LPS pārstāvis, Padomes loceklis;

Mārtiņš Balodis – biedrības “Makšķernieku Organizāciju Sadarbības Padome” (turpmāk – MOSP) valdes priekšsēdētājs, Padomes loceklis un Padomes Makšķerēšanas interešu grupas (turpmāk – MIG) vadītājs;

Andris Grīnbergs – MOSP valdes loceklis, Padomes loceklis un MIG pārstāvis;

Guntars Ezeriņš – biedrības “Latvijas Zemūdens sporta federācija” pārstāvis, Padomes loceklis un Padomes Zemūdens medību interešu grupas (turpmāk – ZMIG) vadītājs;

Raivo Vīksne – Valsts vides dienesta (turpmāk – VVD) Zvejas kontroles departamenta Iekšējo ūdeņu kontroles daļas vecākais inspektors, Padomes padomdevējs;

Georgs Korņilovs – Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskā institūta „BIOR” (turpmāk – BIOR) Zivju resursu pētniecības departamenta vadītājs, Padomes padomdevējs;

Ēriks Aleksejevs – BIOR Zivju resursu pētniecības departamenta Iekšējo ūdeņu nodaļas pētnieks, Padomes padomdevējs;

Jānis Birzaks – BIOR Zivju resursu pētniecības departamenta Iekšējo ūdeņu nodaļas vadītājs;

Ingus Purgalis – Pasaules dabas fonda pārstāvis;

Kaspars Zvaigzne – biedrības “Makšķernieku radošais klubs” (turpmāk – MRK) valdes loceklis;

Alvis Birkovs – biedrības “Latvijas Makšķernieku asociācija” (turpmāk – LMA) valdes priekšsēdētājs;

Lelde Eņģele – Vides konsultatīvās padomes pārstāve;

Jānis Salcēvičs – makšķernieks;

Aleksandrs Teleševs – makšķernieks;

Dmitrijs Šilkovs – makšķernieks;

Andis Mūrnieks – makšķernieks;

Arturs Bortnikovs – makšķernieks;

Edmunds Zemītis – zemūdens mednieks;

Andis Dzenis – makšķernieks;

Leopolds Praņirskis – makšķernieks;
Ludvigs Matisons – makšķernieks;
Žanis Isajevs – makšķernieks;
Oskars Potapovičs – makšķernieks;
Genādijs Bogdanovs – makšķernieks;
Dmitrijs Gurovs – makšķernieks;
Igors Kuderko – makšķernieks.

Sēdi protokolē:

Inese Miķelsone – ZM ZD Zvejas pārvaldības un zivju resursu nodaļas vadītāja vietniece.

Sēdes gaita:

N.Riekstiņš informē, ka vēlas sanāksmes dalībniekus iepazīstināt ar saņemtajiem iebildumiem un priekšlikumiem saistībā ar ZM sabiedriskajā apspriešanā izsludināto MVZMN projektu un apspriest tos šajā sanāksmē. Norāda, ka par projektu tika saņemta virkne iebildumu un priekšlikumu. Daudzi no tiem gan bija identiski, bet no MRK bija saņemti iebildumi un priekšlikumi par visu MVZMN projekta redakciju. Uz šo sanākumi ir sagatavota izziņa (šī protokola pielikums) par iebildumiem, kuri Padomē tika apspriesti, bet noraidīti, savukārt tie, kas tika ņemti vērā, ir attiecīgi iestrādāti MVZMN projektā. Gribētu arī sanāksmes dalībniekus informēt, ka darbs ar MVZMN projektu noritēja gan Padomē, gan tās izveidotajās struktūrās. Visaktīvāk šī noteikumu projekta izstrādē un priekšlikumu apspriešanā iesaistījās MIG. Tāpat notika šī noteikumu projekta apspriešana 4 Padomes sēdēs. Šodienas uzdevums ir izdiskutēt iebildumus un priekšlikumus, kurus Padome ir apspriedusi un sagatavojusi attiecīgu argumentāciju, kāpēc tie nav ņemti vērā.

A.Birkovs vēlas noskaidrot, kas ir sagatavojis minēto izziņu, kuru šodien sanāksmes dalībnieki ir saņēmuši.

N.Riekstiņš skaidro, ka izziņu ir sagatavojusi ZM, taču, ņemot vērā Padomē paustos argumentus un attiecīgo pamatojumu.

A.Birkovs tāpat vēlas noskaidrot vai šodien būs MVZMN projekta apspriešana, un kāda būs ZM turpmākā rīcība ar šo noteikumu projektu.

N.Riekstiņš norāda, ka tālāk plānota MVZMN projekta virzība uz Valsts sekretāru sanākumi (turpmāk – VSS), kur tas tiks izsludināts un sekos noteikumu projekta oficiālais saskaņošanas process ar citām ministrijām un atzinumu sniedzējiem.

A.Birkovs jautā, ja ir vēl kādi redakcionāli grozījumi no LMA puses, kurus tā apzināti nav sūtījusi, jo tie visi bez noraidījuma pamatojumiem „pazuda” MIG apspriešanas gaitā, un LMA tos atsūtīs tagad, vai ir iespējams, ka tie tiks apspriesti un kas tos izvērtētu?

N.Riekstiņš paskaidro, ka, ja vēl tiks saņemti kādi redakcionāli precizējumi vai papildinājumi, ZM tos attiecīgi izvērtēs, taču, ja šie priekšlikumi atšķirtos no pēdējā MVZMN projekta teksta pēc būtības, tad būtu nepieciešama atkārtota konsultēšanās ar Padomi.

D.Straubergs informē, ka Padome 14.04.2015. sēdē maksimāli izskatīja un integrēja saņemtos iebildumus un priekšlikumus par MVZMN projektu. Būtu labi, ja šodien varētu izdiskutēt atlikušos jautājumus, par kuriem Padomes un iebildumu un priekšlikumu sniedzēju viedokļi dalījās. Tāpat norāda, ka nevar šos iebildumus un priekšlikumus izskatīt bezgalīgi, tiem tad ir jāparedz konkrēti iesniegšanas termiņi ZM. Ja tie radikāli un pēc būtības mainīs MVZMN projektu, tie atkārtoti būtu jāizskata Padomē. Tāpat uz Padomes sēdi būtu svarīgi ierasties

iebildumu un priekšlikumu sniedzējiem, jo Padomes sēdes ir atvērtas jebkurām diskusijām, bez nodoma kaut ko slēpt.

A.Birkovs piekrīt D.Straubergam, bet norāda, ka no Padomes un interešu grupu protokoliem nav secināms, kas un kā ir apspriests. LMA kategoriski iebilst pret izmantoto darba principu interešu grupās. Par katru saņemto priekšlikumu būtu sniedzams interešu grupas pamatojums vai tas ir atbalstīts vai nē. Taču interešu grupu protokolos šāda informācija nav atspoguļota.

N.Riekstiņš, A.Birkovs un **D.Straubergs** diskutē par ZM, Padomes un tās interešu grupu lomu MVZMN projekta izstrādē, kā arī citu sabiedrības pārstāvju līdzdalības iespējām šajā procesā.

A.Birkovs norāda, ka nevar apspriest šodienas sanāksmē ZM sagatavoto izziņu, jo tā ir saņemta tikai šīs sanāksmes sākumā un LMA ir nepieciešams laiks, lai ar to iepazītos.

N.Riekstiņš norāda, ka arī LMA bija visas iespējas sabiedriskās apspriešanas laikā iesūtīt ZM savus priekšlikumus par konkrēto MVZMN projekta redakciju, kas ievērojami atšķiras no sākotnējā projekta, par ko tika sniegti LMA iebildumi un priekšlikumi. Pašreiz visiem ir jāstrādā ar pēdējo projekta redakciju, jo nav iespējams virzīties uz priekšu atgriežoties atpakaļ sākuma stadijā.

A.Birkovs atkārtoti paskaidro, ka LMA vairs neiesniedza savus priekšlikumus, jo iepriekšējie „pazuda” MIG sanāksmēs bez noraidījuma pamatojumiem un attiecīgiem argumentiem.

N.Riekstiņš skaidro, ka šīs dienas sanāksme ir veltīta sabiedriskajā apspriešanā saņemtajiem iebildumiem un priekšlikumiem par MVZMN projektu. Tie, kas tos tika snieguši un ieradušies uz šo sanāksmi, ir iepazīnušies ar attiecīgā MVZMN projekta redakciju un gatavi šodien runāt par diskutablajiem jautājumiem. Visi izskatītie priekšlikumi un iebildumi ir atspoguļoti Padomes 14.04.2015. sēdes protokolā, bet ZM sagatavotajā izziņā ir ietverti tikai Padomes neatbalstītie būtiskie iebildumi.

K.Zvaigzne vēlas noskaidrot, kad varētu redzēt MVZMN projekta gala redakciju, lai zinātu vai uz to vēl ir kādi jāreaģē, lai nebūtu savi iebildumi jāsniedz uz VSS.

N.Riekstiņš informē, ka visiem sanāksmes dalībniekiem MVZMN precizētais projekts pēc šīs sanāksmes tiks nosūtīts un nedēļas laikā varētu vēl iesniegt ZM redakcionālus priekšlikumus.

J.Salcēvičs norāda, ka nepiekrīt sagatavotajā izziņā ietvertajiem neobjektīvajiem pamatojumiem. Jautā vai arī šajā gadījumā iesniegumi būtu sniedzami uz VSS?

M.Balodis aicina visus iesaistīties MIG darbā, jo tur šis noteikumu projekts tika vairākkārtīgi skatīts un gatavoti attiecīgi priekšlikumi.

N.Riekstiņš norāda, ka viena makšķernieku (velcētāju) grupa uzskata, ka nav pareizi noteikt ierobežojumu rīku skaitam velcēšanai, tāpēc no Padomes diskusijas izziņā ir ietverts skaidrojums, kāpēc šie makšķernieku iebildumi nav ņemti vērā.

D.Straubergs norāda, ka var runāt par sīkām detaļām, bet sākumā ir jāizskata būtiskie diskutablie jautājumi, tad nedēļas laikā tiktu gaidīti vēl priekšlikumi un, tad tiktu sagatavota jau noteikumu projekta gala versija. Ja šie priekšlikumi piedāvātu būtiski mainīt MVZMN projektu, tad Padomes priekšsēdētājs, konsultējoties ar ZM, vienosies vai tie vēl būtu skatāmi Padomē. Pēc šī procesa Padomes viedoklis būtu galējais un tālāk jau MVZMN projekta oficiālā virzība un saskaņošana notiktu attiecīgi paredzētajā procedūrā.

N.Riekstiņš norāda, ka kāda makšķernieku daļa noteikti var palikt arī neapmierināta ar galīgo MVZMN projektu, jo atsevišķos jautājumos ir vērojami atšķirīgi vai pretēji viedokļi.

A.Teleševs norāda, ka izziņā ietvertā argumentācija par ietekmi uz zivju resursiem ir piemērojama arī jebkuriem citiem makšķerēšanas veidiem, ne tikai velcēšanai.

N.Riekstiņš skaidro, ka Padomē piedalās dažādu makšķerēšanas veidu interešu pārstāvji, pašvaldības, kontroles institūcijas un tas nav tikai vienu makšķernieku viedoklis pretstatā citu viedoklim.

M.Balodis, A.Teleševs, R.Indrāns un J.Salcēvičs diskutē par to, cik sena Latvijā ir velcēšanas metode izmantojot laivu ar dzinēju.

M.Balodis uzskata, ka velcētāji 20 gadus darbojas pārkāpjot noteikumus.

A.Birkovs norāda, ka vispirms jāpierāda, ka velcētāji ir potenciāli pārkāpēji.

M.Balodis min argumentus viedokļa pamatojumam – velcētājs izmanto 2 rīkus, bet spinningotājs tikai vienu rīku turot to rokās. MIG pašā sākumā izstrādāja vadlīnijas, kādus gribētu redzēt MVZMN. Pirmkārt, lai tie būtu vienkārši noteikumi bez atsaucēm uz citiem punktiem, bet tas nesanāca, jo ZM juristi „sarežģī” vienkāršus punktus, otrkārt tika ņemti vērā pētījumi par zivju krājumu neproporcionalitāti – plēsīgo zivju īpatsvars ir ievērojami mazāks par baltajām zivīm.

A.Teleševs vēlas noskaidrot vai pie krājumu situācijas ir vainīgs velcētājs.

M.Balodis ironizē, ka zvejniekus vienmēr vaino tad, kad trūkst zivis, bet, kad ierobežo pašus makšķerniekus, tad vainīgi ir visi pārējie. Būtu labi, ja makšķernieki paskatītos spogulī un saprastu, cik zivis tie spēj apēst vienā reizē, jo makšķerēšana noteikti nav pārtikas sagāde. To MIG ir izdiskutējusi un paliek pie šāda viedokļa. Taču saprot, ka citiem makšķerniekiem var būt arī atšķirīgs viedoklis. Labākais variants, ja makšķernieki ar savām biedrībām būtu nākuši un piedalījušies MIG darbā, kad MVZMN tika izstrādāti.

A.Teleševs norāda, ka šobrīd ir spēkā vecie noteikumi, tāpēc nesaprot, kādi iebildumi ir pret 2 rīkiem, kas velcēšanai no laivas ar dzinēju ierosinājis samazināšanu un kāda tam ir argumentācija?

M.Balodis informē, ka šis Padomē atbalstītais priekšlikums ir nācis no MIG, jo uzskata, ka lomā paturamo zivju skaits, galvenokārt būtu jāvērtē no tā viedokļa, cik makšķernieks apēd zivis vienā ēdienreizē.

N.Riekstiņš norāda, ka izziņā ir ietverti argumenti, piemēram, tādi, ka ar 2 rīkiem var ātrāk noķert atļauto normu. Ir pieejama arī informācija no Burtnieku ezera un citām pašvaldībām, kur notiek licencētā makšķerēšana, ka velcēšana ir ļoti efektīvs zivju ieguves veids.

K.Zvaigzne šaubās vai velcēšana ir efektīva, jo Burtnieka ezerā licencētajā makšķerēšanā pēc statistikas datiem kopā noķer ap 3,7 t zivju.

A.Birkovs norāda, ka kontrolējošo institūciju viedoklis par Burtnieku ezeru ir tāds, ka problēma nav 2 rīkos, bet gan motorlaivu pārvietošanās ātrumā.

R.Indrāns informē, ka licencētajā makšķerēšanā lomas nav iespējams pilnībā uzskaitīt, tāpēc statistikā parādās 3,7 t. Taču pēc uzskaites rezultātiem 2013. gada maijā tika konstatēts, ka vienā dienā tika noķertas vairāk kā 3 t zivju.

G.Ozoliņa informē, ka iepriekš ir ticis jau rēķināts, ka Butrnieka ezerā 10 t noķer vienā pašā maija mēnesī.

R.Indrāns un **K.Zvaigzne** diskutē par lomu atskaišu nodošanas prasībām licencētajā makšķerēšanā, kā arī to, ka no makšķernieku puses tas netiek ievērots un kam par to būtu jāatbild.

M.Balodis norāda, ka šodienas sanāksmē notiek diskusija, ka velcētāji neko nenoķer un tas nemaz nav tik efektīvs zivju ieguves veids, taču tad ir jautājums uz kuru pašiem vajadzētu godīgi atbildēt - kāpēc Burtņieka ezerā rudenī ar 200 laivām ap 90 % velcē? Vai patiešām tas notiek tāpēc, ka ir neefektīvi?

R.Indrāns informē, ka Burtņieka ezerā un ne tikai tajā, cemmerēšana notiek ļoti aktīvi, un tas tiek darīts velcēšanas aizsegā. Ap 95 % lomā noķerto Burtņieka ezera lielo zandartu nav bijuši aizķerti aiz mutes.

A.Birkovs norāda, ka vienā Latvijas ūdenstilpē īstenotā makšķerēšanas prakse nav attiecināma uz pārējām ūdenstilpēm.

A.Mūrnieks vēlas paskaidrot, ka cemmerēšanas saistīšana ar velcēšanu nav pamatota, jo zandartu neaizķerot aiz mutes nav iespējams noķert. Zandartu iespējams noķert ar spinningu un džigošanu. Zandarta īpatnība ir tāda, ka viņi vispirms "sit" un pēc tam ēd. Tas notiek spinningojot un džigojot, bet cemmerēšanai nav nekāda sakara ar velcēšanu. Ātrumā, kādā notiek velcēšana no laivas ar motoru, nav iespējams aizķert zivi kā cemmerēšanā.

N.Riekstiņš saprot, ka ar spinningu var zivis iegūt līdzīgā veidā kā velcējot, bet šajā gadījumā rokās nav 2 rīki kā velcēšanā.

A.Mūrnieks skaidro, ka spinningošana ir agresīvāka metode un zivi var iegūt 5x ātrāk. Velcēšana ar 1 rīku paliks neefektīva.

J.Salcēvičš secina, ka tad būtu jāatstāj viens rīks visiem makšķerēšanas veidiem.

M.Balodis vēlas informēt, ka ne tikai Burtņieka ezerā ir problēmas ar cemmerēšanu, bet tas pats notiek arī pie Līvāniem.

A.Birkovs norāda, ka ikvienam makšķerniekam ir tiesības noķert sava loma normu. Ātrāk vai vēlāk, tas nav no svara. Tam tiek nodrošināta attiecīga kontrole.

A.Mūrnieks uzskata, ka ar rīku samazinājumu velcēšana tiks iznīcināta.

M.Balodis norāda, ka ar diviem rīkiem var velcēt laivā ar airiem un atsaucas uz J.Salcēviča veikto apkopojumu par laivu skaita lielo pieaugumu pēdējos gados. Tāpēc aicina visus padomāt par ūdeņu nākotni, ne tikai apmierināt šodienas vajadzības.

A.Birkovs uzsver, ka vienīgais atskaites punkts, kas ir jākontrolē, ir loma lielums.

A.Mūrnieks aicina maija mēnesī Burtnieka ezerā saskaitīt cik būs velcētāji, cik spinningotāji. Noteikti vairāk būs spinningotāji.

N.Riekstiņš norāda, ka MVZMN projektā paredzētais samazinātais plēsīgo zivju skaits lomā sekmēs arī to, lai lielākam skaitam makšķernieku būtu iespējams iegūt šīs zivis.

J.Salcēvičs secina, ka tad jāparedz, ka vienreiz gadā var paturēt lomā arī 5 zivis. Savukārt, ja ierobežo zivju skaitu, tad nav nepieciešams ierobežot rīku skaitu un otrādi.

D.Straubergs vēlas noskaidrot vai atstājot 2 rīkus, zivju resursi tiktu būtiski ietekmēti.

M.Balodis norāda, ka tad tiks pazaudēta tā MVZMN sadaļa, par kuru ilgu laiku tika domāts iepriekšējās diskusijās Padomē - saglabāt plēsīgo zivju krājumus.

A.Birkovs norāda, ka šim mērķim ir iespējami arī citi instrumenti.

Ž.Isajevs vēlas noskaidrot vai ir plānots palielināt finansējumu inspekcijai, ņemot vērā to, ka MVZMN projektā ir ietverti daudzi būtiski priekšlikumi, kuriem būs nepieciešama attiecīga kontrole, bet inspekcijai kapacitāte ir tāda kāda tā ir, bet finansējums nepalielinās.

N.Riekstiņš informē, ka ZM kompetencē ir pārvaldīt zivju resursu izmantošanu, bet par resursu ieguves kontroli ir atbildīga cita ministrija. Ir attiecīgs kompetenču dalījums. Tāpēc tas, kas būs ierakstīts MVZMN un pieņemts Ministru kabinetā, būs attiecīgi jākontrolē VVD inspektoriem.

E.Zemītis aicina nedalīt makšķerniekus velcētājos un cita veida makšķerniekos. Tie, kas negodīgi ņem zivis ir "malu makšķernieki", kuri ir gan velcētāji, gan cita veida makšķernieki. Tāpēc nav pamata ierobežot rīku skaitu kādam makšķerēšanas veidam, jo noteikumi tiek rakstīti tiem makšķerniekiem, kuri tos ievēro.

M.Balodis informē par velcēšanu Ālandu salās un to, ka kopš 20.gs. 90to gadu vidus tā atļauta tikai atsevišķās zonās, lai aizsargātu zivju resursus.

A.Dzenis norāda, ka Latvijā ir augusi makšķernieku apziņa un arī inspektoru aktivitāte pieaug. Varbūt zivju ir kļuvis mazāk. Domā, ka kaut kas nav kārtībā arī ar zvejniecību, taču zivis sargā arī pati daba. Vai zivis ņem ar 1 rīku vai 2 rīkiem nav liela atšķirība, tomēr ir par 2 rīkiem. Nesaprot, kā var makšķerējot no laivas saglabāt samu dzīvu, to nepiesienot vai aizāķējot. Arī uzglabājot samu pie laivas tīkliņā, tas var nobrāzties.

N.Riekstiņš norāda, ka dzīvu zivju piesiešana vai aizāķēšana ir pret dzīvnieku labturību un kā piemēru min to, ka daudzās valstīs ir ieviestas prasības zivis pēc noķeršanas uzreiz nogalināt.

Saistībā ar velcēšanā izmantojamo rīku skaita samazinājumu **N.Riekstiņš** norāda, ka viņš kā ZM pārstāvis un D.Straubergs kā Padomes priekšsēdētājs **no diskusijas rezultātiem secina, ka varētu jaunajos MVZMN nemainīt esošo kārtību un palikt pie 2 rīkiem velcējot ar motoru no laivas iekšējos ūdeņos.**

N.Riekstiņš runājot par vairākzūburu āķiem, kas atrodas ne tālāk par 12 cm no mānekļa, norāda, ka iebildumi par šo punktu nebija, tikai saņemts komentārs no MRK.

K.Zvaigzne norāda, ka vienreiz MRK jau vērsās pret balansiera izmantošanas aizliegumu. Ja lielos voblerus kaut kur pārdod, viņus tik un tā pārdos, bet pateikt to, ka tos nedrīkst vairāk lietot nav īsti saprotams arguments.

M.Balodis vēlas noskaidrot vai ir pārdošanā kādi trīsžuburu āķi, kuri būtu tālāk par 12 cm no mānekļa. Līdz šim nav saņemta informācija par to, ka šādi vobleri būtu kaut kur pieejami.

O.Potapovičs vēlas noskaidrot kādā veidā trīsžuburu āķu attālums no mānekļa kaut ko mainīs vai ietekmēs.

M.Balodis kā piemēru skaidro gadījumu, kad makšķernieks makšķerējot no laivas Bullupē, rokā tur 4 metrus garu karpu kātu vai „fideri”, kuram klāt pievienots smags „džigs” ar vienu āķi un 1,5 m uz augšu piestiprināta viena „muša”, un tad vēl 1,5 metru augstāk atkal viens trīsžuburu āķis. Tādējādi, lai cīnītos pret cemmerēšanu, nevajadzētu atļaut nostiprināt vairākus āķus, tāpat āķiem būtu jāatrodas pie mākslīgās ēsmas ne tālāk par 12 cm.

N.Riekstiņš jautā vai tā ir problēma no makšķerēšanas viedokļa un vai kaut kas būtu šajā sakarā precizējams MVZMN projektā?

Diskusijā piedalās O.Potapovičs, M.Balodis, A.Mūrnieks, K.Zvaigzne, N.Riekstiņš, A.Birkovs.

Diskusijas rezultātā vienojas, ka var palikt esošā MVZMN projekta 15.1.apakšpunkta redakcija, jo tā problēmas nerada.

N.Riekstiņš aicina pāriet pie diskusijas par MVZMN projekta 18.punktu, kurā paredzēts līdaku un zandartu skaita samazinājums paturēšanai lomā vienā makšķerēšanas reizē, lai mazinātu makšķernieku spiedienu uz šīm sugām.

K.Zvaigzne informē, ka šajā sakarā rakstīja vēstuli BIOR un tā viedoklis ir, ka var mainīt un var arī nemainīt lomā paturamo līdaku un zandartu skaitu, jo tas neko būtisku nedos. MRK priekšlikums bija atstāt regulējumu pašvaldībām, balstoties uz BIOR rekomendāciju, lai šo normu nepiemērotu visai Latvijai.

N.Riekstiņš norāda, ka no BIOR puses nav iebildumu loma samazinājumam, kā arī BIOR secina, ka šīm zivju sugām nedraud izzušana. Ideja par loma lieluma samazināšanu nāk no pašiem makšķerniekiem. Savukārt pašvaldības zivju skaita regulēšanu, kas būtu atšķirīga no MVZMN, var īstenot ar licencēto makšķerēšanu.

A.Birkovs nesaprot, kāpēc pašvaldībām tiek liegts instruments, lai bez licencētās makšķerēšanas ieviešanas var arī tikt veikta zivju skaita regulēšana.

N.Riekstiņš norāda, ka pašvaldībām nav īsti skaidra pamatojuma vai argumentācijas kā to darīt, ja tas nav balstāms uz zinātnisko pamatojumu. Pašvaldības savos priekšlikumos arī šādu vajadzību nav izvirzījušas, lai tas būtu nepieciešams.

A.Birkovs norāda, ka ūdeņi pēc zivju sugu sastāva ir atšķirīgi un dažādi. Arī Zvejniecības likuma grozījumos ir ietverts, ka pašvaldības var regulēt makšķerēšanu savā teritorijā esošajos ūdeņos arī bez licencētās makšķerēšanas ieviešanas.

N.Riekstiņš piekrīt, ka pašvaldības var regulēt makšķerēšanu savos ūdeņos, taču pastāv bažas vai pašvaldībām būs pietiekošs BIOR pamatojums attiecībā uz publiskajiem ūdeņiem, kas ir visas valsts īpašums un pieejams izmantošanai visiem, lai tajos ieviestu kaut ko radikāli atšķirīgu.

A.Birkovs norāda, ka šāds pamatojums tiek sniegts jau licencētās makšķerēšanas sakarā, tāpēc nesaskata atšķirības to izmantot arī šādām vajadzībām.

J.Birzaks informē, ka licencētās makšķerēšanas organizēšanā ir 2 stratēģijas –atļaut ķert daudz zivju vienam makšķerniekam vai gluži otrādi - piesaistīt uz to pašu zivju daudzumu vairākus makšķerniekus, samazinot loma lielumu. Par cik makšķerēšanā piepūli (makšķernieku skaitu un ilgumu) neregulē, līdz ar to lomā paturamo zivju skaits neko nemainīs. Tas pārdaļīs pieejamos resursus tikai starp makšķernieku grupām.

Ž.Isajevs norāda, ka, ja ir mēģinājums vienkāršot noteikumus, tad pieņemot prasību par 3 zivīm, tas būtu jāattiecinā uz visu valsti, ja atstāj 5 zivis, tad arī 5 visā valstī, bez jebkādam atrunām. Pašvaldības lomā paturamo zivju skaitu var regulēt ar licencēto makšķerēšanu.

K.Zvaigzne saskata pretestību loma ierobežojumam no daudzu makšķernieku puses, tāpēc nav skaidrs, kāpēc lomā paturamo zivju skaits būtu jāsamazina. Arī BIOR neiebilst, ka var arī nesamazināt.

Diskusijā piedalās J.Birzaks, N.Riekstiņš, K.Zvaigzne, J.Salcēvičs, M.Balodis, A.Birkovs, Ž.Isajevs.

J.Birzaks norāda, ka, lai lemtu objektīvi vai lomā paturamas 3 vai 5 zivis, tad nepieciešama informācija par to, kāds ir makšķernieku sadalījums, kāda ir varbūtība katram noķert lomā 5 zivis. Tāpat svarīgi zināt to makšķernieku daļu, kas pārkāpj noteikumus. Attiecīgi tad varētu domāt par lomā paturamo zivju skaita pamatošanu. Līdaku monitoringu vasarā ir grūti veikt. Vienlaikus var atzīmēt, ka upēs šobrīd neredz, ka tajās trūktu jaunās līdakas. Par trofejzivīm var spriest tikai pēc kāda zinātniskā raksta. Galvenie secinājumi ir tādi, ka zivju maksimālie izmēri ir tādi paši kā agrāk, jo tā ir sugas bioloģiskā robeža cik zivs var būt liela, taču samazinājušies šo zivju vidējie izmēri. Tomēr tās arī ir cikliskas lietas.

N.Riekstiņš apkopojot diskusijas rezultātus jautā, kāds būtu sanāksmes dalībnieku viedoklis, ja jaunajos MVZMN tiktu saglabāta esošā norma – 5 zivis?

M.Balodis atzīmē, ka ņemot vērā to, ka neko nemaina MVZMN projektā par plēsīgajām zivīm, aicina tādā gadījumā diskutēt arī par šo zivju nārsta lieguma atcelšanu, jo tas tad krājumu stāvoklim arī neko nemainītu.

Diskusijā piedalās A.Dzenis, J.Salcevičs, M.Balodis.

D.Straubergs aicina tomēr atgriezties pie lomā paturamo līdaku un zandartu skaita regulējuma. Secina, ka balstoties uz BIOR pamatojumu, pašvaldības varētu regulēt ar saistošajiem noteikumiem lomā paturamo zivju lielāku skaitu to teritorijās esošajos ūdeņos, vadoties no vietējiem apstākļiem. Tāpēc piedāvā MVZMN palikt pie 3 zivīm un virzīties tālāk.

A.Birkovs norāda, ka nevajag uzskatīt, ka pašvaldību atsevišķais regulējums, kas paredzēts arī Zvejniecības likumā, notiks masveidīgi. LMA priekšlikumos bija ietverts, ka pašvaldības organizētu sabiedrisko apspriešanu pirms šāda lēmuma pieņemšanas. Jautājums ir par to vai šajā gadījumā būtu nepieciešams BIOR zinātniskais pamatojums, ja vēlētos, piemēram, samazināt lomā paturamo zivju skaitu. Tas varētu būt pašas pašvaldības kompetencē bez institūta pamatojuma izmantošanas.

Diskusijā piedalās A.Birkovs un D.Straubergs.

G.Korņilovs norāda, ka no šīs sanāksmes diskusijas rodas iespāids, ka makšķernieki ir pret zivju skaita izmaiņām. Piekrīt M.Balodim, ka 3 zivis lomā pietiktu vienai ēdienreizei, un papildus atsaucas arī uz J.Birzaka teikto, ka 5 zivis ir grūti noķert vienā makšķerēšanas reizē. Pašregulāciju ūdenstilpēs gan nevajadzētu atstāt. Ja turpināsies liels spiediens ezerā uz plēsīgām zivīm, paliks vairāk balto zivju, kas ēd planktonu. Jo vairāk tās ēdīs planktonu, jo vairāk savairosies aļģes un ezers aizaus.

J.Salcēvičs informē, ka 5 zivju skaita regulācija tika ieviesta jau no 1970.gada.

A.Birkovs norāda, ka lielākie pārkāpumi no makšķernieku puses ir zivju minimālā mēra neievērošanā. LMA priekšlikums bija iebrišanas aizliegums, kas nodara lielākus postījumus, nekā loma lielums. Rosinās noteikt to arī turpmāk kā pasākumu, kas var saglabāt zivju resursus.

Diskusijā par to, cik zivis atstāt lomā un vai atļaut pašvaldībai regulēt lomā paturamo zivju skaitu, piedalās A.Teleševs, Ž.Isajevs, A.Birkovs un D.Straubergs.

D.Straubergs norāda, ka nav īsti saprotams ko pašvaldībai rakstīt šādos saistošajos noteikumos par loma lieluma regulāciju un ar ko pamatot attiecīgās izmaiņas, ja tam nebūs zinātniskā atzinuma.

Diskusijā par pašvaldības kompetenci noteikt zivju skaita regulāciju un vai tas būtu paredzams MVZMN piedalās A.Birkovs, D.Straubergs, R.Indrāns, N.Riekstiņš, Ž.Isajevs, K.Zvaigzne.

N.Riekstiņš balstoties uz diskusiju rezultātiem norāda, ka MVZMN projektā tālākai priekšlikuma virzībai atstājamas 3 lomā paturamās līdakas un zandarti.

A.Birkovs vēlas noskaidrot vai šis regulējums (samazinājums līdaku un zandartu lomām) attieksies arī uz publiskajiem ūdeņiem, kuros notiek rūpnieciskā zveja?

N.Riekstiņš skaidro, ka norma attieksies uz pilnīgi visiem ūdeņiem – publiskiem un privātiem. Tāpat tas atstās ietekmi uz pašpatēriņa zveju publiskos ezeros, jo arī viņiem zvejā ar mudiem lomā tad būs atļauts paturēt tikai šādu skaitu zivju.

A.Birkovs piedāvā attiecināt šo regulējumu arī uz rūpniecisko zveju. Makšķerniekiem tiks samazināts lomā paturamo zivju skaits, bet komerczvejā netiks noteikti ierobežojumi.

M.Balodis un **N.Riekstiņš** norāda, ka šī jaunā norma attiecas uz makšķerniekiem un zemūdens medniekiem, savukārt zveju regulē citi noteikumi.

J.Birzaks informē, ka uz visiem zivju resursu izmantotājiem nekad nav attiecināmas vienādas normas un atsaucas uz Norvēģijā piemēroto praksi omāru ieguvē.

G.Korņilovs atgādina, ka komerczvejniekiem limiti zandartu un līdaku ieguvē publiskos ezeros jau tika noteikti.

N.Riekstiņš norāda, ka pašpatēriņa zvejā normas šobrīd tiek piedāvātas identiskas kā makšķerēšanas noteikumos un jaunās MVZMN normas tiks attiecīgi iestrādātas iekšējo ūdeņu rūpnieciskās zvejas noteikumos.

N.Riekstiņš aicina diskutēt par MVZMN projekta 21.punktu, kurā paredzēta zivju atsevišķa uzglabāšana makšķerējot.

Par zivju atsevišķu uzglabāšanu un aizliegumu tās uzāķēt „kukanā” diskusijā piedalās A.Dzenis, N.Riekstiņš, M.Balodis.

R.Indrāns informē, ka ir prakse, kad lomā paturot 5 līdakas, tās uzāķētas „kukanā” velcējot vazā līdz laivai, un kad noķer lielāku un mazāko atlaiž, šī zivs ir izmociāta un kļūst tikai par barību citām zivīm. Tas parāda maksšķerņieku attieksmi pret resursiem.

N.Riekstiņš norāda, ka eksistē dzīvnieku labturības prasības, kuras jāievēro arī attiecībā pret noķertajām zivīm.

J.Salcēvičs aicina diferencēt administratīvo sodu normas par pārkāpumiem, ja neatbilstoši uzglabā zivis. Par „kukanu” varētu piemērot un uzlikt maksimālo sodu.

Par to, kā tiks piemērotas (diferencētas) normas par pārkāpumiem diskusijā piedalās N.Riekstiņš, M.Balodis un J.Salcēvičs.

Par to, kā zivis ir jāuzglabā atsevišķi aukstumkastē (sadalojot pa maisiņiem vai kā citādi iezīmējot) diskusijā piedalās A.Mūrnieks, N.Riekstiņš un M.Balodis.

Par šī MVZMN projekta punkta kontroles iespējām diskutē A.Mūrnieks un M.Balodis.

N.Riekstiņš norāda, ka ievērojot diskusiju rezultātus, MVZMN projekta 21.punkts paliek esošajā redakcijā.

N.Riekstiņš aicina diskutēt par MVZMN projekta 24.punktā noteikto par zivju ķidāšanu un norāda, ka ķidāt var tās zivis, kurām nav svara ierobežojums.

K.Zvaigzne vēlas noskaidrot kā ir saprotams vārds „veselums”? Ja zivij ir uzšķērsts vēders, tad tā vairs nebūtu uzskatāma par veselu?

N.Riekstiņš un **M.Balodis** norāda, ka ķidātas zivis ir tādas, kurām ir izņemtas iekšas.

A.Birkovs vēlas noskaidrot vai ir kādi iebildumi pret MRK priekšlikumu piemērot zivju aprēķiniem koeficientus.

N.Riekstiņš norāda, ka zivis nav sadalāmas maksšķerēšanas laikā, lai inspektori varētu identificēt noteikumus atļauto zivju svaru.

Par šī MVZMN projekta punkta ievērošanu praksē un kontrolējošo institūciju pārbaudes iespējām tā izpildē diskusijā piedalās K.Zvaigzne, A.Birkovs, J.Salcēvičš, J.Birzaks, N.Riekstiņš, A.Grīnbergs.

N.Riekstiņš norāda, ka ievērojot diskusiju rezultātus, MVZMN projekta 24.punkts paliek esošajā redakcijā.

N.Riekstiņš aicina diskutēt par MVZMN projekta 25.punktu, kurā paredzēta līdaku pavasara lieguma sākuma pārcelšana no 1.marta uz 1.februāri.

K.Zvaigzne ierosina, ka vajadzētu ievērot konsekvenci un visām zivju sugām noteikt 2 mēnešu lieguma periodu, jo ir maksšķerņieki, kuri maksšķerē tikai ziemā, tāpēc vajadzētu vienādi pagarināt lieguma periodu uz abām pusēm.

M.Balodis un **N.Riekstiņš** skaidro, ka šis pagarinājums attiecas uz zivju pirmsnārsta aizsardzību, jo ir atsevišķi gadi, kad zivis sāk nārstot jau februārī.

M.Balodis norāda, ka šis liegums ir skatāms kontekstā ar liegumu lietot dzīvās zivtiņas ēsmas.

J.Birzaks piekrīt K.Zvaigzņem, ka tiek paplašināts ziemas lieguma periods.

M.Balodis norāda, ka pēdējos gados ir parādījusies tendence, ka jau aprīlī uz ūdeņiem vairs nav ledus. Šādā gadījumā tiek ierobežoti arī tie makšķernieki, kuri ķer zandartus bezledus periodā. Zvejnieki drīkst ķert zandartus līdz 16.aprīlim, makšķernieki nē.

J.Birzaks uzskata, ka, ja grib aizsargāt līdakas, tad ir jāaizsargā maijā, kad tās vislabāk ķeras. Ja jau ir norma MVZMN projektā samazināt zivju skaitu, tad nevajag dubultot aizsardzību arī ar lieguma laika pagarināšanu.

M.Balodis papildina, ka no MIG puses bija priekšlikums arī par laivu izmantošanas aizlieguma pavasarī atcelšanu un norāda, ka Igaunijā ar laivām var pārvietoties visu gadu un ir atļauts paturēt neierobežotu skaitu zivju.

N.Riekstiņš norāda, ka pavasara aizlieguma atcelšanu makšķerēšanai no laivām neatbalstīja ne tikai ZM, bet arī citi Padomes locekļi un makšķernieki.

J.Birzaks sniedz vēl vienu argumentu par lieguma perioda nepagarināšanu februārī – pēc statistikas datiem tas nav aktuāls laiks līdaku ieguvei. Ietekme no šī aizlieguma nebūtu efektīva. Drīzāk zivju ieguve ir jāaizliedz maijā, kad ir lielāks spiediens no makšķernieku puses.

Par līdaku lomiem šī gada februārī Ventā, kā arī citās vietās diskusijā piedalās A.Grīnbergs, J.Birzaks, M.Balodis, G.Ozoliņa.

N.Riekstiņš uzskata, ka varbūt pašvaldības varētu noteikt garāku lieguma periodu atsevišķām zivju sugām. Tas varētu būt attiecināms arī ne tikai uz vienu, bet vairākiem gadiem. Sākuma laika izmaiņas ir grūti nosakāmas, jo tas ir saistīts ar operatīvu rīcību, kuru pašvaldības ar saistošo noteikumu pieņemšanas procedūru nevar izdarīt.

K.Zvaigzne norāda, ka MRK bija priekšlikums - operatīvas lietas, kas skar visu valsti atstāt ZM kompetencē, bet lokālas lietas ļaut pieņemt pašvaldībām.

J.Salcēvičs uzskata, ka būs grūti apzināt informāciju, kas un kā ir mainīts visā Latvijas teritorijā, ja ļaus atšķirīgus lēmumus pieņemt visās pašvaldībās.

N.Riekstiņš informē, ka šāda informācija saskaņā ar MVZMN tiks publicēta ZM mājaslapā.

R.Indrāns norāda, ka pašvaldību saistošos noteikumus nav iespējams izdot operatīvi.

N.Riekstiņš paskaidro, ka piedāvātajā gadījumā operativitāte var nebūt tik svarīga, jo tiks noteikts lieguma perioda pagarinājums un to varētu pieņemt pat ilgtermiņā vairākiem gadiem. Tāpat vēlas noskaidrot vai būtu iespējams šādu liegumu noteikt ar domes priekšsēdētāja rīkojumu. Vai arī šādas tiesības būtu jāparedz Pašvaldību likumā, lai varētu dot pašvaldībām iespēju pieņemt šāda veida lēmumus operatīvi.

K.Zvaigzne informē, ka Rīgas dome ir izdevusi saistošos noteikumus, kas paredz, ka ar konkrētiem izpilddirektora lēmumiem var tikt pieņemti aizlieguma termiņi par atrašanos uz ledus.

N.Riekstiņš aicina visus atbalstīt priekšlikumu, ka pašvaldībām būtu jāatstāj noteikšanas iespēja par līdaku lieguma laika pagarināšanu.

Sanāksmes dalībnieki neiebilst un atbalsta šādu priekšlikumu.

A.Birkovs uzskata, ka nav loģikas aizliegumam izmantot dzīvo zivtiņu ēsmi no 1.februāra, tad jau vobleri arī nedrīkst izmantot.

K.Zvaigzne vēlas noskaidrot, vai ir būtiski ierobežot izmantot dzīvo zivtiņu ēsmi no 1.februāra līdz 1.martam.

A.Grīnbergs skaidro, ka tas ir būtiski, jo šādi tiek ierobežoti ūdu izmantotāji.

N.Riekstiņš norāda, ka būtu svarīgi pasargāt līdakas šajā laikā, pirms nārsta, kad tās migrē uz nārsta vietām.

R.Indrāns uzskata, ka, ja no 1.marta ir līdaku nārsta liegums, tad tam saskanīgi no 1.marta būtu nosakāms arī dzīvu zivju izmantošanas ēsmi liegums.

N.Riekstiņš ierosina, ka varbūt arī šo jautājumu varētu nodot pašvaldību regulēšanai, ja tas ir nepieciešams.

K.Zvaigzne aicina ievērot konsekvenci un arī zivju skaita regulāciju atstāt pašvaldības kompetencē.

N.Riekstiņš norāda, dzīvo ēsmas zivtiņu izmantošanas liegums arī ir saistīts ar lieguma termiņa regulāciju un tas ir pamatojams ar zivju pārvietošanos uz nārsta vietām, bet zivju skaita regulācijai ir nepieciešami citi pamatojumi, kas šobrīd nav īsti skaidri. Turklāt pašvaldības arī nav rosinājušas, lai tām piešķirtu šādas tiesības.

D.Straubergs uzskata, ka, ja tas viss tiek nodots pašvaldību ziņā, pašvaldībām būs jāsāk algot cilvēkus, kas tikai ar to vien nodarbošies.

K.Zvaigzne norāda, ka tā ir brīva izvēle, jo pašvaldībām tiek iedots tikai instruments. Būtu loģiski atļaut pašvaldībām regulēt arī paturamo zivju skaitu lomā.

J.Salcēvičs norāda, ka viena ūdenstilpe var piederēt vairākām pašvaldībām un tas šos jautājumus vēl vairāk var sarežģīt.

K.Zvaigzne skaidro, ka šādā gadījumā iesaistītās pašvaldības izdod vienādus saistošos noteikumus.

N.Riekstiņš uzskata, ka nevar visu regulāciju nodot pašvaldībām. Ir būtiski saprast un nodalīt svarīgās lietas, kuras būtu jāregulē lokāli kādā ūdenstilpē, piemērām, lieguma laiki vai termiņi.

A.Grīnbergs norāda, ka tas ir pozitīvi, ka pašvaldībām pašām piedāvā regulēt lieguma laikus, taču ir licencētā maksšķerēšana, ar kuru tās tāpat var veikt attiecīgu regulāciju. Par A.Birkova

priekšlikumu aizliegt iebriest upēs norāda, ka MIG piekristu redakcijai, kas aizliegtu makšķerēšanu ar iebrišanu.

N.Riekstiņš ievērojot diskusiju rezultātus, norāda, ka MVZMN projektā tiks ietverts liegums makšķerēšanā izmantot dzīvo zivtiņu ēsmi no 1.marta un papildus paredzētas tiesības pašvaldībām šo lieguma termiņu mainīt.

A.Grīnbergs informē, ka arī VVD gatavo atzinumu par MVZMN projektu.

N.Riekstiņš norāda, ka ZM jau ir saņēmusi priekšlikumus no vairākām reģionālajām vides pārvaldēm un atsevišķiem inspektoriem, bet būs arī oficiālā saskaņošana pēc MVZMN projekta izsludināšanas VSS, kuras laikā savu atzinumu sniegs Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija.

N.Riekstiņš informē, ka no MVZMN projekta 49.punkta ir izņemta personas mantu apskate, ko veic sabiedriskie vides inspektori. Šī punkta redakcijas priekšlikums ir nācis no VVD.

Sanāksmes dalībnieki vienojas, ka ZM precizēs MVZMN projektu un nosūtīs to sanāksmes dalībniekiem, lai vienas nedēļas laikā tie vēl varētu iesniegt savus priekšlikumus par projekta redakciju.

Detalizēts sanāksmes atspoguļojums pieejams audioierakstā.

Sanāksmes vadītājs:

N.Riekstiņš